

JORDI CURCÓ
Historiador i periodista

REPORTATGE

La custòdia processional del Corpus de Lleida fa 150 anys

El Capítol de la Catedral va encomanar l'elaboració de la peça a l'argenter Carreras de Barcelona el 1867

La Catedral Nova de Lleida acollirà aquesta tarda la celebració litúrgica de la festa del Corpus Christi, amb la concelebració Eucarística que serà presidida pel bisbe de la diòcesi. Tot seguit i com és tradició, sortirà la processó eucarística, que amb el Santíssim Sagrament recorrerà tot el carrer Major, guarnit de catifes de flors fins arribar a la plaça Sant Joan, on tindrà lloc la benedicció Eucarística, per retornar tot seguit a la Catedral.

Lleida

Com tots els anys el Cos de Crist serà portat sota tàlem en la magnífica custòdia processional, que el capítol de la Catedral de Lleida encomanà fa 150 anys a l'orfebreria Carreras de Barcelona. L'establiment, un dels més reputats de l'art de l'orfebreria religiosa d'aleshores, estava ubicada al carrer Plateria de la Ciutat Comptal, regentada segons consta en la llegenda gravada en la base de la mateixa custòdia pels fills de: "Francisco Asís Carreras/Plateros Joyeros de S.M."

És tracta d'una singular peça d'orfebreria religiosa, feta en làmines de plata sobredaurada, que reproduïx les custòdies medievals, amb tots els elements propis de l'arquitectura gòtica.

Sembla ser que els canonges van emprar per a la seva execució, l'antiga urna de plata del monument del Dijous Sant, que una vegada fosa serviria com a matèria primera per a la nova i flamant custòdia.

El capítol l'encomanà als platers Carreras de Barcelona a començaments de 1867, amb el convenciment que estaria a punt per la processó de Corpus d'aquell mateix any.

Es va donar la circumstància, però, que la custòdia no s'acabà a temps i no arribaria a Lleida fins el juliol d'aquell any, passat el Corpus, pel la qual cosa no va poder ser estrenada fins l'any següent.

La nova custòdia substituï una d'anterior de dimensions més reduïdes, adquirida l'any 1859 al prestigiós orfebre Francesc Isaura.

Se sap que aquesta havia reemplaçat a la vegada a la que fou destruïda en el saqueig francès que patí la Catedral l'any 1810, que suposà la destrucció d'entre altres objectes de culte, de la custòdia gòtica realitzada a inicis del segle XVI pel mestre Guerau Ferrer.

TRETA DE LA CATEDRAL NOVA EL JULIOL DE 1936

Pel que fa a la Guerra Civil, se sap que la custòdia juntament amb altres peces d'orfebreria i obres d'art religiós, va ser treta de la Catedral Nova el juliol de 1936, dies abans que fos saquejada i cremada, trobant aixopluc al Museu del Poble a l'antic Hospital de Santa Maria i evitant així la seva desaparició.

Ja fa uns dies que els sagristans de la Catedral han retirat la custòdia del seu espai expositiu habitual, ubicat en la capella d'accés a la sagristia major on pot contemplar-se tot l'any, per traslladar-la al seu interior a fi i efecte de netejar-la i preparar-la per la processó d'aquesta tarda: "Així que enguany fa anys la custòdia?",

preguntà el Ramon sagristà, convençut de la seva bellesa i explicant com els visitants de la Catedral queden admirats quan la contemplen.

Mn. Jesús Tarragona, canonge emèrit de la Catedral que fou durant 30 anys director del Museu Diocesà de Lleida, ha tingut cura d'aquesta custòdia durant molt anys, posant-la a punt tots els anys per Corpus.

També enguany, tot i els seus 92 anys, ha estat, com sempre, al "peu del canó": "Ara ho hauria de deixar, les forces ja hem fallen, però enguany encara he ajudat als sagristans a treure-la i preparar-la per a la processó".

Per Mn. Tarragona es tracta d'una custòdia fora de sèrie: "El lleidatans tenim una de les millors custòdies processionals de Catalunya, deixant de banda la de Barcelona, però nosom conscients del que tenim. És una joia", assevera amb rotunditat, alhora que ens fa memòria de la restauració de la custòdia l'any 1999, a càrrec del Gremi de Joiers de Lleida: "Vam recuperar elements perduts, substituïnt anclatges de ferro i llautó per altres de plata, retirant repintats etc."

RESTAURACIÓ DE DOS ORFEBRES LLEIDATANS

El treball els van dur a terme els orfebes lleidatans Antonio Egea i Carmel Ayala i la restauradora Núria Gilart, explica Mn. Tarragona satisfet per aquella iniciativa que va deixar com a nova la Custòdia del Corpus de Lleida, que compleix 150 anys i que avui el lleidatans podem contemplar esplendorosa pels carrers de Lleida.

